

ELŐFIZETÉSEK FÖLTÉTELEK.

Váldeken és Léván házhoz küldve:
Egy évre 3 ft — kr
Hat hónapra 2 ft 50 kr.
Három hónapra 1 ft 25 kr.
Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
Egyes számok 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

H I R D E T É S E K

Negyhasós petit-sor egyszeri kiadástól 7 kr.
Ketszerért 6 kr, többszörért 5 kr fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 Lr
A nyitlterben:
minden negyhasós garmond sor díja 15 kr.
Velünk összekötetésben levő hirdető-irodák, elő-
fizetők, vagy a gyakori hirdetők tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

KOZMÜVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KOZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők. Kéziratok vissza nem adtnak. Megjelen: hetenként egyszer, A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba: (Takaré- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani. FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR. vacsánap reggel. A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

A lévai konviktus.

Az iránt régóta tisztában van a pedagógiai világ, hogy a modern iskolák az aprólékosságig köröszültvitt szaktanításukkal nagyon, de nagyon eltértek az iskolák tulajdonképi czéljától: t. i. a neveléstől.

A modern tanítás követelményei szerint a növendékből lehetőleg szakembert kell csinálni, s ha valósul az az egységes iskolának elnevezett mixtum kompozitum, melyet immár terveznek, már 14 éves kora óta háro-zott szakirányban nevelődik majd az ifjú.

De hol marad ki e nevelésből — az ember? Hiszen a szakképzettség, a kenyérstudium mellett van még mindig valami általános, emberileg közös, a hol a szakavatottság és kenyérstudium mel-lékes dolog, de a hol az ember társadalmilag és mint magasabb czélok betöltésére hivatott eszes lény eszmeileg érvényesül.

A szakképzettség csak a megél-
hetést biztosítja, de nem egyszersmind
az ember szociális és ideális alkalmaz-
hatóságát.

Mit érne a merev tudomány, a mű-
vészetnek elbájoló formája, mit a hi-
degen számító, mérlegelő ész a szív-
nek nemesebb gerjedelmei nélkül? Fél-
ember az az ember, ki csak egy irány-
ban érvényesülhet, ki ragyogó talen-
tumát csak egy szűk körben haszno-
sítja. Ép ezen oknál fogva a költők
mindig az emberiség vezetői, vatesei
voltak és maradnak; (persze az igazi
nagy költők) mert gondolataikon és
fenkölt érzelmeiken kívül az akarat-
erőt ők tudják leginkább a leghelye-
sebb irányban terelni, csupán ők eme-
lik az emberiséget magasabbra, ők tűz-
nek ki új czélokat, új törekvéseket az
új generációknak.

A költők azonban egész embe-
rek. Góthéról, a legnagyobb német
költőről, azt mondotta Napoleon: „Ime,
egy igazi ember!”

Csakhogy a munkamegosztást s az
erők kizsákmányolását sürgető korunk,
sajnos, nem szereti többé az egész
embereket. Inkább a gépiesen működő
automatákat. Ez teremtette a bolond-
ságig vitt szakrendszert, szaktanítást,
ez teszi szükségessé másrészt az isko-
lák olyszerű reformját, mely az elhanya-
golt nevelésnek segítségére jöven, a
növendékből egész embert akar for-
málni, a ki éles elmével, melegen érző
szívvel és tántoríthatatlan akaraterővel
lép ki az élet küzdő terére.

Ujában ismét felhangzik a jelszó:
„Embereket, nem automatákat adjon az
életnek az iskola!” mert a politikai és tár-
sadalmi jellemtelenségnek, a rut ön-
zésnek, kicsinyes vagy aljas felfogás-
nak a szaktanítás a szülőanyja. Ne-
velés nélkül nincs valódi ember. A lo-
vat, kutyát lehet dresszírozni, tanítani,
— az embert, hogy azzá legyen, a
mire első sorban hivatott, nevelni
kell.

Mivel pedig a modern iskola a
sok tanítástól rá nem ér nevelni —
elengedhetetlenek az iskolák mellett
felállítandó nevelő-házak, internátusok,
konviktusok.

A lévai főgimnázium emelésének
ez egyedüli módja. Ha azt akar-
juk, hogy 200 tanuló helyett 400 lá-
togassa meg iskolánkat, a vidéki bir-
tokosságot kell ide esdíteni. Módot
kell nyújtani annak a vidéken lakó
magyar értelmességnek, hogy gyerme-
keit jó ellátásban, kellő gondozásban
s kitűnő tanításban részesítsük. Kis
városok alkalmasabbak a konviktusi
nevelésre, mint nagy világvárosok in-
ternátusai. Például szolgálhatnak az
osztrák internátusok (Kremsmünster,
Karlsburg), a hol a monarchia leg-
előkelőbb családjai neveltetik gyerme-
keiket.*

1816. óta vagy 120 konviktora
volt a lévai gimnáziumnak. A Radeczky,

*) Apponyi Albert a karlsburgi konviktusban
nevelkedett.

Fesztetich, Forgács, grófok, az Ordódyak,
Sipekyek és más fényes nevű család fiai
itt Léván nevelkedtek. Ha valami, ily
konviktus fogná Lévát szellemi köz-
ponttá tenni, sőt talán lassankint,
az észszerűbb megyebeosztás befeje-
zése után, a kikerekített megye és vidék
társadalmi centrumává.

Részünkről kívánatosnak találjuk
tehát, hogy a volt gimnázium leendő
kiepítésénél, minden kicsinyes és mel-
lékes szempont félretolásával, a lévai
konviktus megvalósítása legyen a
főczél, melyre egyesült erővel töre-
kednünk kell főiskolánk, városunk és
a vidék érdekében. Gimnáziumunk új
igazgatóját, a mily tisztelettel és örö-
mel üdvözljük, olyannyira kérjük a
konviktusnak szives felkarolására. Peda-
gógiai kitűnősége, tapintata és lankaszt-
hatatlan munkaereje bizonyára virág-
zásra juttatja a lévai konviktust.

A piactér kérdéséhez.*

A „Bars“ f. évi 38. számában ismételve
ho'lygatták — még pedig igen helyesen —
a jelenlegi piactér szűk volta és czikkiró
sürgeti a piactér kibővítését, illetőleg,
mert az lehetetlen, a behozott áruk egy
részére új piactér kijelölését hozza javaslatba.

A piactérnek szűk volta általános
elismert dolog már s ennélfogva min en vé-
lemény, a mely a piactér kérdését hivatva
van helyesen megoldani, városunk közgaz-
daságának számottevő emelésére irányzott
buzgó törekvés.

Ezen szempontból üdvözlöm én is az
Ozman-térnek kérdésbe hozását.

E tér azonban, nézetem szerint, még
az ajánlatba hozott, költséges házkiszajátítá-

*) Szívesen közöljük e sorokat, mert ezekből
azt látjuk, hogy a közönség nemcsak érdeklődik a
fontos ügy iránt, hanem foglalkozik is vele. A czikk-
ben felhozott eszmét azonban nem helyeselhetjük,
mert nem tartjuk czél szerűnek, hogy a fő, illetőleg
piactér az ennek kibővítésére alakítandó második pi-
actéről a Honvéd utcához hasonló szűk, a könyű
és gyors közlekedésnek még nem felelő utcákkal
legyen összekötve. — Szerk.

sokkal is kicsiny maradna arra nézve, hogy
a szükségelt piactér hosszabb időre pótolja.

A magam részéről egy új javaslattal
ohajtok hozzájárulni a kérdés megoldásához,
még pedig azon megjegyzéssel, hogy az in-
dokok javaslatom mellett ugyanazok, a me-
lyek az Ozman-tér mellett felhozattak.

Második piactérről ajánlom az ugyne-
vezett „G y e p t é r“ t, a Nyitray-féle kert
hozzácsatolásával. Ez úgy tudom eladó is
s nem kerülhet annyiba, mint egyes épüle-
tek kisajátítása. A nevezett kertből, a ká-
kai szőlők felől eső vonalában, egy ház-
sornak való teleksor lenne kiparcellázható
a piactér körülépítésére, a mely telkek
— tekintettel az ott elérendő piactér fogal-
lomra — jó áron kelnének el s talán nem
is nagyon merész a reményem, ha azt állí-
tom, hogy ezen telkek árából az egész te-
rület ára kikerülne s így második piactér-
rünk a mostaninál jóval nagyobb is lenne.

Ezen ajánlatom mellett tehát a felho-
zott indokokon kívül még az is szól, hogy
a városnak esetleg semmi kiadásába sem
kerülne.

Az új piactér közvetlen összekötte-
tése a mostanival a Teleky- és Honvéd-
utczákon át lenne; lehetne, sőt talán szük-
séges is volna az új piactérből a Kolibal-
féle kert mellett, a Káka alatt levő utca,
egy új utcát nyitni, mely a forgalomnak
tetemes megkönnyítését eszközölné.

Helyesnek és a közönség kényelmi
szempontjából szükségesnek találnám azt is,
hogy az új piactérről a Kolibal-féle kertbe,
— a mely ez idő szerint az egyetlen nyári
mulató helye a közönségnek, — a város-
ból egyenes és közvetlen bejárat létesít-
tassék.

Egy, a város közügyei iránt
erdeklődő polgar.

A gyermekek idegessége.

Napjainkban mindenki ideges, ez a
XIX. század uralkoló betegsége. Élet-
erős, látszatra egészségtől duzzadó férfiak,
nők a legkisebb zörejre összerendeznek, a
legesekélyebb kellemetlenség kihozza őket
sodrukából, az életeli küzdelemtől felnek s
ha okát kérdjük, egyedüli válasz mindenre:
Ideges vagyok.

ben tánczolta a polkát, valzert. A bérko-
csisnak csak azután jutott eszébe, hogy
lovát egy mülovarda tulajdonosától vette,
s úgy nem csodálható, ha az megtartotta
emlékében a zene hangját.

A legügyesebb lödönitők, a katonai-
tiszték állítják, hogy bármely ló, legteljebb
3-5 hét alatt a katonaságot vezénylő trom-
bita hangjának küönféle jelentőségét tel-
jesen megtanítja, s fut, rohan, tombol, vág-
tat a szert, a mint a trombita jelt ad.

A kutyák is bírnak zeneérzéssel és
szeretik a zenét. Küönösen nagy figyelem-
mel hallgatják a czitera hangját, míg ellen-
ben az ugynevezett törökzene, lármájánál
fogva, felénnké teszi őket; a kintornát
épen nem szeretik, s annak hangjára uga-
tással nyilvánítják nemtetszésüket.

Még a vérengző farkasra is hatással
van a zene, megfosztja azt minden erejétől
s elvéve vérengző kedvét, mintegy lefegy-
verzi az erdők e vad állatát.

Egyszer egy postakocsis haladt posta-
kocsijával Erdélyben, s midőn egy erdő
közélebe jutott, lovai horkolni kezdtek s
óriási vihogás közt figyelmeztették a ko-
csist, hogy veszély közelg. A kocsis szét-
tekintett s kétségbeesetten látta, hogy az
erdőtől három farkas rohan a postakocsi
felé. A kocsis, hogy ha netalán közelben
emberek volnának, segélyt nyerjen, elővette
postasisját, s egész erejéből fujni kezdte
azon a vészjelzőt. Segély nem jött ugyan,
de a farkasokat lefegyverezte a zene hangja,

TÁRCZA.

Az állatok zeneérzéke.

Nem egy-két alkalommal volt már
vita tárgya a kérdés eldöntése, vajjon az
állatok bírnak-e zeneérzéssel és sokan ta-
gálták annak lehetőségét, sőt a természet-
tudósok által Vesztfáliában megtartott tuda-
mányos értekezleten a tudósok legnagyobb
része a mellett nyilatkozott, hogy az álla-
toknak zeneérzéke nincs, vagy ha van is,
az csak igen jelentéktelen, mindazonáltal a
tapasztalat egészen ellenkezőt bizonyít és
ez esetben is, mint már nem egyszer tör-
tént, a mindennapi tapasztalat megzafolja
a tudomány száraz állításait, tagadásait.

Eltekintve azon ókori mesétől, mely
azt állítja, hogy Orfeus az ő éneke és ze-
néjével oly benyomást tett az állatokra,
hogy nemcsak a szárazföldiek, hanem a
vizek is, sőt a halak maguk kénytelenek
voltak követni a zenélő Orfeust, bárhová is
ment ő. Több példát is mondhatunk, me-
lyek az állatok zeneérzésének létezését
bizonyítják.

Navarában egy katonatisztet zártak el,
egyes börtönbe; mint Hawkin zenészeti
történetében olvassuk s az elzárt tiszt en-
gedélyt nyert, hogy egyedüli létének unalmát
elűzhesse, naponta pár órát kedves fuvo-
láján játszhatott.

Alig fujt belé fuvolájába, a börtön-
czella minden sarkában levő lyukakból az
abban tanyázó egérekék elhagyták leshelyü-

ket, s a fuvolázó köré gyűlve, hallgatták
annak zenéjét, a fedelzetten levő pókhálók-
ból pedig a pókok lelcesátkoztak a szoba
padozatára, s az egerek háta mögött kört
képezve, érdeklődő hallgatói voltak a fuvo-
lának. Meglepetve látta ezt a kapitány.
Aztán letette fuvoláját s az állatkák abban
a perczben elszéledtek. Hat napig nem fu-
volázott és hat napig nem látott egyetlen
egérekét sem s hat napon át nem hagyták
el hálóikat a pókok. Hétfőnap ismét fuvo-
lával ölte ei unalmas óráit a fogoly és a
zeneszer hangja ismét körébe gyűjtötte apró,
hálás hallgatóit.

Tatlow, hírneves manchesteri zeneíró
beszéli, hogy egy alkalommal a Marcey
folyó partján egy kiránduló férfi-társaság
telepedett le, nem messze az erdőtől, s itt
négyes hangban énekelt. Alig kezdték meg
az éneket, a dallamos hangokra egy süldő
nyul jött ki az erdőből s egyenesen a hang
után ment, az éneklőtől, alig ötven lépés-
nyire leült, füleit hegyezte s a legnagyobb
figyelemmel hallgatta az éneket. A megle-
pett társaság látva a szokatlan jelenetet,
abbahagyta az éneket, mire a nyul felug-
rott és elfuott az erdő felé, mielőtt azon-
ban elérte volna az első fát, a férfi-négyes
hangja ismét megütö füleit, s mintha vissza-
vonná valami mágnest, megfordult, odament
előbbi helyére, s ott hallgatta az éneket
mindaddig, míg a társaság felállott s el-
hagyta a folyam partját, ekkor a nyul is
visszasietett erdejébe.

Küönösen feltűnő a szarvasok és lo-
vak zeneérzéke.

A lapplandi szarvas, melyet tudvale-
vőleg a bennlakók lovak helyett használ-
nak járulékeiknél, ha összhangzó zenét adó
esengőket akasztanak szerszámokra, kettő-
zött jókedvvel és sebességgel röpitik a
szánt a sik jégen s hóükrön keresztül.

A lovak zeneérzéke leginkább feltű-
nik a mülovardákban, hol a lovak a zene
után polkalépésekben tánczóják körül a
kört; de észrevehető az a katonai lovaknál
is, melyek nemcsak hallják, hanem töké-
letesen érzik is a harciszíp hangjának je-
lentőségét és ha a rohamra vezénylés után
felhangzik a csatasíp, a huszár lova tom-
bolva rohan előre, az adót jeltől meg-
értve, hogy rohamra van vezényelve, s fut.

Láttam már egy, ugynevezett „vasár-
napi lovagot“, ki egész kényelemben ült
szelidvéri lova nyergében, a mely lépésben
haladt az uton; de csaknem halálsápadt
íjedség fogta el, s majdnem kibukott nyer-
géből, mikor a szelid ló, mely valamikor a
huszárnál volt, a mellette elvoauló hu-
szárság trombitáját meghallotta s egész ka-
tonai ponossággal sebes vágatáshoz kezdett,
mint a trombita jelté.

Más alkalommal egy bérkocsist hozott
nagy zavarba, küönben egészen türelmes
és az ostort is eltűnő lova. Midőn a koci
egy czirkusz előtt állott s a czirkuszban
felhangzott a katonazene, a bérkocsis lova
nyugtalanokdni kezdett, majd rendes ütem-

De nemesek a férfi, a nő, felnőtt egyének, kiknek vállalira ráneveződik a napjainkban valóban súlyos életgond, de ideges már a gyermek is, az az iczipiczi, parányi teremtés, a kinek üdének kellene lennie, mint a fésől, harmatos rózsabimbónak, a kinek az élet még csak egy álomnak tűnhet föl, a kinek lelkében még szunyad a szenvedély idegeket felkorbácsoló, összetörő tábora.

A gyermeknek nem szabad volna idegesnek lenni s ha az, ez egyedül környezetének a hibája.

Első sorban is a gyermek ma már nem gyermek, de divatbáb. Alig két-három éves, verseket magoltatnak be vele mindenféle nyelven, egyszerre tanul a szegény baba németül, francziául s a fiatal mama rendkívül büszke rá, milyen okos, tanult az ő kis fia, lánya s nem gondolja még, milyen káros valami, azt a piczi agyvelőt így megerőltetni s hogy mennyi hátránya lesz annak a jövőben, mert a természet mindenkor megboszolja magát. Különösen fiúgyermeket szoktak ilyen korán kinozni, hogy a szalóban brillirozhasson s a papa szeméfnye hat éves korában már háromféle nyelven beszél és olvas.

Miután örökké mutogatják, korán hozzászokik a társasághoz, a felnőtt emberek beszédeit mohón lesi és nem talál szórakozást az együgyű, ártatlan gyermekjátékokban. Ha szerét ejtheti, kilencez-tíz éves korában kézhez kaparítja már a lapokat is és nagy szorgalommal betűzgeti hasábjait, a melyek éppen nem gyermekek számára írónak. Ebédéknél, vacsoránál jókedvű házi barátok akár hányszor adnak a kis pajtásnak erős, nehéz borokból egy-egy kortyot, szájukba nyomják a szivart, vagy cigarettát is, mert hát olyan nagyszerűen áll az aranyosnak és széles jó kedvében nem gondolják meg, hogy ez annak a gyöngé, törékeny szervezetnek méreg, mely későbbi években fogja csak hatását érvényesíteni. Válogatás nélkül viszik a gyermeket a színházba is, dráma, tragédia mindegy, a mama nem akarja otthon hagyni; egészen szórakozás nélkül pedig csak nem lehet egy szép, fiatal asszony. A gyermek aztán vagy elalszik, vagy ha eleven, képzelődő természet, figyel s mikor hazamegy is, napokig előtte vannak a festett világ alakjai, a kikhez hasonló szeretne lenni s elkezd otthon is színházat játszani.

Ez és ehhez hasonló dolgok teszik a gyereket idegessé, kora éretté... Nem kell a gyerekeknek ezira ruha, erős kávé, thea, nem kell a nagyok társasága, színház, késői lefekvés, de a helyett hordjon jó erős, bő vászonruhát nyáron, a miben talán esetenből fog ugyan kinézni, de mindenesetre egészségesebben, mert tagjait szabadon mozgathatja, játszhat, szaladgálhat — igyék mentől több tejet, egyék sok gyümölcsöt — forogjon csak gyermekek közt, a kiknek eszmemenetét követni bírja, gondolkörét osztja, színházban legfeljebb évente egyszer, kétszer nézzen meg valami látványos darabot, a mi csupán szemét foglalkoztatja s nem lesz ideges gyermek többé, éppen úgy, mint nem volt nagyapáink idejében; elég, ha később az élet nehéz tusája semmivé teszi idegeit, minek már a szegény gyermeknek a bölcsőben kezdeni ezeknek a megrontását. F. U.

s megállottak egy percre, aztán megfordulva, visszatértek az erdőbe a postakocsis legnagyobb öröme, ki postásipjának hangja által megmentette a saját és lovainak életét.

D. J.

Édes anyám...

Édes anyám, édes anyám,
A mióta nem gondolsz rám,
Olyan vagyok, mint a rózsza,
Ha pereg a szárom róla: —
Az örömet nem ismerem,
Fájdalomra gyöngé szívem,
S a magasba törő lelek
Álmaj, rég eltűnőnek.
Bár mindenbe nem volt részem,
Azt az egyet tudom, érzem:
Hogy vége az életnek,
A mióta eltemeték.

Lévay Sándor.

A sirok porában.

És sokáig nem tudott elaludni. Mikor hantolták az új sirt, s elboriták a koszoruk özönével, s a gyászolók elszédtek, az aglegénynek bájos szomszédnője már ott aludt a sirok porában és tovább álmodta bevezetetlen álmát, melyet itt megszakított a gonosz kezű halál.

Szaporodtak a sirok lakói. A felső szomszédja egy életerős, fiatal ember volt, kit a halál úgy vágott ki, mint a fejszék az erdő tölgyét. Alsó szomszédja édes anyja volt, kit hét árva siratott a könyvek nehéz záporával.

Az annyi virágos sir közepett disztelen, elhagyott sirban aludt az aglegény. Csak egy szomorúfűz gyászolta őt, melyet

— **Szüret és borkereskedés.** Egyhangzó jelentések érkeznek az ország minden részéből, hogy az idei szüret olyan rossz lesz, a milyen talán a 66-iki nagy fagy óta nem volt. A filokszera pusztítási förtelmesek, és a mi kevés remény még megmaradt, azt tönkretette a peronospora viticola. Szomorú sors vár azokra a szegényekre, kik a szőlőművelésből élnek. Mit használnak az, ha a borkak hallatlan magas az ára, mikor nincs bor, mert nem terem. Ezek a magas borárak különben egy másik veszedelmünk is okozói. Tönkrejutással fenyegetik a magyar borkereskedést. A külföldi kenyek- és pezsgőgyárosok, de a borkereskedők is eddig óriási mennyiségekben vásárolták a magyar orokot. A mostani árak mellett azonban lehetetlen Magyarországon fedezni szükségleteiket. Már is sok oldalról érkezik a panasz, hogy ez a helyzet így tarthatatlan, ha a kormány nem nyújt módot arra, hogy a külföld borszükségletét itt fedezhesse. Ez pedig csak úgy volna lehetséges, ha a Szerbiával, Romániával és Oroszországgal szemben fennálló borvámokat leszállítanák, hogy onnan hozzánk be bört, mert a külföldiek már is fölkeresik Szerbia, Románia és Krimia borkereskedőit, hogy onnan direkt szállítsák a bort, Magyarország pedig elesik a nagy haszontól. Az az aggodalom, hogy a bor ára csökkennék, ha megnyitjuk délkeleti vámsorompóinkat, aaptalan, mert ha egy parányi nyomást gyakorolna is az árakra, messze túlszárnyalja az a haszon, melyet hozna. De ha így maradnak a viszonyok, a kincsiár is nagyban meg fogja érezni a regálé bevételeknél. — A regálébőlök már is nagyon panaszokoznak és ha a bor ára még drágább lesz, kénytelenek lesznek becsukni az üzletet, mert senki sem fog bort fogyasztani. Minden esetre megfontolandó az is, hogy nagyobb gond fordítsassék magára a borkereskedésre. Az igaz, hogy oly hallatlan módon lépett föl az idén a peronospora, de épp oly igaz az is, hogy hallatlan közönyt nézték az ország legtöbb részében a szőlő pusztulását. — A földművelési miniszteriumnak szervezni kell a védekezést és minden egyes gazdának azt hozzáférhetővé tenni. — Hogy ha már az idén megtörtént a baj, legalább gondoskodjunk a jövő évről. A peronosporát egy év alatt nem lehet kiirtani, jövőre ismét fog jelentkezni. Már most meg kell tehát tenni az intézkedéseket, hogy jövő ápril végén vagy május elején minden egyes borkereskedő permetezze szőlőjét, különben a jövő évben, ha egyáltalán lehetséges, még szomorubb szüret lesz, mint az idén. Intézkedjék a földművelési kormány, hogy minden község összes borkereskedőit, ha az egyesek nem bírják, álljanak össze és együttes erővel védekezzenek. A kormány maga szállítsa a szükséges rézgálicot és permetező készüléket, mint a szénkénnel teszi. Most még talán elég jókor jön a figyelmeztetés és ha megfogadják, sok bajnak veszik elejét.

R. L. V.

A gyümölcs eltartására a következő kísérletek tetettek: 1. A gyümölcs selyempapírosba egyenként csavartatott be. A selyempapírosba pakkolt gyümölcs rotha-

dasnak és megfagyásnak nincs úgy kitéve, mint a pusztán álló gyümölcs s telen át szintén jobban érett meg, mint hogya ebben a kezelésben nem részesült. 2. Czel-szerű a gyümölcsöt fagyapóba bepakolunk, vagy eltartanunk, mely eljárás szintén kitűnő eredményeket szolgáltatott. A gyümölcs benne szép marad, aromáját megtartja és érése szintén szabályszerű. Az árpaszalmába eltett gyümölcs elég jól áll el, színét azonban könnyen elveszti. 4. A fűrészpóra eltett körték szobába hozva, összesugorodtak, foltokat kaptak és faizt nyertek. 5. A szénába vagy sarjuba pakkolt gyümölcs foltokat kapott, megróhadt és szénázú lett. 6. A buzaszalma mint konzerváló anyag, erős zsugorodást idéz elő, még pedig úgy az almánál, mint a körtenél. A gyümölcs e mellett dohos ízt is kapott. 7. A lombban eltartott körték foltosak lesznek és erősen megfognyadnak. Az alma ebben jobban áll el. 8. A futóhomok igen jól konzerválta úgy az almát, mint a körtét. Hátránya, hogy csak érett gyümölcsöt lehet benne tartani, mert a még teljesen meg nem érett gyümölcsök érését késlelteti. Ezen eljárás főleg oly gyümölcsökönkél veendő alkalmazásban, melyeket sokáig akarunk eltartani. 9. Szabadon, minden bepakolás nélkül a gyümölcs elég jól tartja magát, szobába hozva, azonban leginkább van kitéve a fonnyadásnak. 10. 60 centiméternyire a földre, agyag edényekbe zárva el a gyümölcsöt, sokáig tart-hatjuk el, kinézése azonban nem lesz megnyerő s e mellett a körte kissé dohos is lesz. 11. Parafaliztben úgy az alma, mint a körte igen jól tartja magát. A fonnyadás azonban, később a gyümölcsöt szobába hozva, erős. E kísérletek szerint a selyempapírosban és a gyaluforgácsban vagy pedig fagyapóban eltartott gyümölcsöt ajánlhatjuk leginkább.

Különfélék.

— **A király nevenapját** a szokásos ünnepelességek között üli meg ma Léva városa. A hivatalos szent mise, melyen a polgári hatóságok, a honvédség és a tanintézetek is jelen lesznek, délelőtt 10 órakor fog megtartatni a plebáni templomban. Mise alatt — mint értesülünk — a zenés és énekedveiók társasága Führer C dur miséjét s betétül Kempter offertóriumát fogja előadni.

— **A kis-tapolcsányi kastélyban** Károly Lajos főherceg és neje vendéglátó, nyílt házat tartanak. Ma egy hete ebéd volt, melyben a főhercegi pár és két leánya, továbbá Szilávy József koronaőr, gróf Migacz Vilmos és leánya, Kazy János főispánunk és neje, szül. Sárkány Iona urnő s a főhercegi kíséret tagjai vettek részt. Ebéd alatt és utána is élénken folyt a társalgás s a vendégek csak este kilenc órakor távoztak.

— **Szabady Gyula**, k.-rendi ádóvár, főgimnáziumuk derék igazgatója — e mint őszinte sajnálattal értesülünk — e napokban megválik állásától és Budapestre távozik. 35 évi tanárkodásának fáradsalmi indokolja nyugalmasabb állásra való törekvését; még is a hosszas együttlét után a válás pillanatában a fájdalom hurja redül meg sziveinkben, mert benne a vezetés erélyét s váro-

sunk érdekeinek tántoríthatlan bajnokát tiszteltük. A buzgó tanfőúr 16 éven át volt intézetünk fáradsalmi vezetője, a mely idő alatt főgimnáziumunk virágzásnak indult. Kitűnő modora, humánus bánásmódja s fáradsalmi tevékenysége által a város és a vidék közönségének őszinte tiszteletét és szeretetét vívta ki magának. Szabady Gyula igazgatóságához fűződik a lévai gimnáziumnak főgimnáziummá történt kiegészítése is és ebben a minden szép és nemesért lelkesen hevülő főfőnök elővűhatetlen érdemei vannak, a melyekkel örök hálára kötelezte maga iránt Léva városának és vidékének közönségét, a melyek velünk együtt azon forró ohajzással mond „Isten-hozzád” ot a jeles tanfőfőúr, hogy új helyén is lelje meg legkedvesebb otthonát! — Szabady Gyula helyét dr. Tóth György, budapesti kegyesrendi tanár foglalja el, a ki már megérkezett hozzánk és mi veszi át az igazgatói teendőket. — Szívesen üdvözljük körülünkben az új igazgatót és kívánjuk, hogy a fővárosi élet után is teljes meglepedésre találjon szerény városunk falai között!

— **Elgázolás.** — F. évi szeptember hó 30-án, a Léva tartott kirakodó vásár alkalmával, Neumann Adolf lévai lakosnak Szendi István nevű napszámosa a temető mellett fekvő szántóföldekről kétfogatú szekéren szalmát akart a városba szállítani, s midőn a bási-atezai lejtőn, kerékköés nélkül, megindult, a lovak azonnal futni kezdtek s e közben — minthogy a lovakat nem volt képes visszatarítani — a szekérről leest, mire a lovak megbotorodtak s a város felé futottak; ezt látva Zilay János lévai lakos, a lovak elé igyekezett, hogy azokat feltartóztassa, mi azonban nem sikerült, a mennyiben Zilayt a lovak a szekér alá rántották, ki ekkor oly súlyosan megsérült, hogy aligha marad életben. Ezen eset után a lovak az állami uton, a beláthatlan sokaságú nép közt, a főtérre szalagultak, hol Spitz Gusztávné, 38 éves, gr.-sz.-benedeki lakosnő, midőn az utvonalon keresztül akart menni, elgázolták, s oly súlyosan megsérült, hogy másnap éjjel után 1 órakor, a lévai kózkórházban, iszonyu kínok között meghalt. A szerencsétlen halállal kiműt nő, kiben férje szorgalmas és gondos nejét, gyermekei pedig jó anyját vesztettek, — férjén kívül 3 gyermeke gyászolja.

— **Rónay Gusztáv**, honvéd-alezredes, a lévai honvéd-zászlóaljnak parancsnoka, s társadalmi életünk egyik legkedveltebb tagja, okt. hó 1-től egy évre szabadságot nyert. — Pár hét előtt körülökből történt távozását tehát véglegessé vált; sajnáljuk távozását; benne tisztársai egy humánus felebbvalót és szerető bajtársat, a polgári társadalom egy nemesen érző, művelt embert, békés lelkületű polgártársat, s számtalan szerető jó barátot vesztettek. — Boldog megelégedés kísérje lépteit!

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kobzy Jánost, a lévai kath. főgimnázium helyettes tanárát, a nagyváradi állami főreáliskolához végleges minőségben rendes tanárrá kinevezte. — Üdvözljük őt ezen alkalmából!

— **Tüzeset Ó-Barson.** Mult hó 30-án, délelőtt 10¹/₂ órakor Ó-Barson, az úgynevezett Berek-utczában, tűz támadt, mely rövid idő alatt 4 házat hamvasztott el. A

Mert nem volt ő mindig olyan hidegszívű. Valamikor ő is ilyen boldog gyermek volt, ki nem törődik a hönappal. Csak él napról-napra. Örül, hogy élhet.

Az volt a boldog idő, mikor ő is künn futkosott a réten, hajszolva a tovalebbe pillangókat. Az igaz, hogy régen volt az már, de azért mégis igaz volt. Ők is épen úgy játszottak a fűben, mint most ezek.

Aztán mikor ifjúvá serdült, az a mély szerelem meggyökeredett szívében. Küzdött, fáradozott, hogy boldog lehessen. Teljes erejével nekiment az életnek. És valóban boldog is volt. Mikor hazatért a szünidőkre, ebbe a kis faluba, a melynek temetőjében most nyugszik, mikor együtt bolyongtak a határban, milyen boldog idők voltak azok. Hogy futottak a napok. Milyen hamar eltelt az a két hónap. Milyen szomorú volt a bucsuzás.

Mikor pedig az édes anyja meghalt, ő vette át a kis gazdaságot. Nem maradt senkije a világon. De nem. Akkor még nem volt egyedül! Akkor még volt egy szív, melynek dobbanása visszhangja volt az ő szíve dobogásának. Akkor, mikor végig balagott a falu egyetlen utczáján, a kerítés mellől mindig egy nyájas, kedves leányarc mosolygott rá. Úgy-úgy elbeszélgettek azon a kerítésen keresztül, hogy gazdaszszonya alig győzte várni a vacsorával. Mikor hazament, tele volt a szíve a nagy boldogsággal. Vasárnap pedig mindig hazakísérte a templomból. Délután aztán együtt mentek sétálni. Andalogva járták be az egész határt. Mikor visszajöttek, mindketten fel voltak virágozva.

Egy nap azonban a lányt anyja a vá-

rosba vitte. Oh az volt az ítélet órája! So-hase látta többé. Ott csöpögtették a szívébe a mérget. Ott tévedt arra az utra, melyen nem lehet többé visszajönni. Nyomorult, elvetemült teremtés lett. Elfodították a szívet tőle. Megmérgezték becsületes lelkét. Aztán a sárba, a bűn posványába taszították.

Önnét küldte vissza a gyűrűjét. A gyűrű még most is itt van nála. A kapcsi rokonok nem bírták lehozni az újjáról. A levél még most is itt van a zsebében a szíve felett. Kívülről tudja minden sorát. Habár a betűket már alig lehet olvasni, olyannyira elmosta azt a könyvek zápora. A szívébe írta minden betűjét:

— „Szerettelek. Szerettelek most is az-al a szenvedélyes szerelemmel, melyet már gyermekkorom óta hordok szíveimben. Megérdemelted te ezt a nagy szeretetet, mert jó, nagyon jó ember vagy. Arany a te szíved. De beláthatod, hogy nem valók vagyunk egymásnak. Az az óriási szerelem hamar lobbort vetne és azután hamar el-aludnék. Megatkoznanék azt a percet, melyben a pap örökre összekötötte a mi kezűnket. Higyj nekem. Mi nem valók vagyunk egymásnak. Abból a nagy szerelemből a legnagyobb gyűlölet válnék. Nem jobb-e még most szakítanunk, mikor még semmisen kötöttük? Miért tennélek boldogtalanná, ha kikerülhetjük szomorú végzetűnket? Most még úgy élek kobledben, mint a szerelem rajzol, mért törüljem le ezeket az eszményi vonásokat a valóság nyomorult ujaival? Fialat vagy még. Könnyen feledni fogsz. Nem olyan az ember szíve, hogy mindjárt meghasadjon. Ne ha-

tűz keletkezésének okát — mint levelezőnk írja — még eddig kipuhatolni nem sikerült; de valószínű, hogy azt magukra hagyott gyermekek a kenderpózdorja felgyújtása által okozták. A tűz oly hirtelen terjedt, hogy mire az ottani önk. tűzoltó egyesület a helyszínére kivonult, már 3 ház lángban állott. Az égő házak megmentésére gondolni sem lehetett s ezért a tűzoltóság működése csak a vész továbbterjedésének meggátolására irányult. De kezdetben ez is nehezen ment, mert a község lakóinak legnagyobb része a lévai vásáron volt. Nagy erőfeszítés után, a később érkezett gáramkeelési és nagy-koszmályi községi tűzoltók segítségével, sikerült a tüzet lokalizálni s délután 3 óráig teljesen eloltani. Az óbácsi, jól fegyverezett tűzoltók ez alkalommal is bebizonyították ügyességüket, úgy, hogy a község azon lakossága, mely a tűzoltó-intézményt eddig gúnyos mosolylyal csak parádénak nevezte, a legnagyobb elismeréssel adózott az ügyes tűzoltóknak a rendszeres működésért. Teljes megelégedéssel látták, hogy mint lehet keresztülvinni csupán egyszerű kúrtjelle egy jól fegyverezett és bátor tűzoltósággal azt, a mit eddig csak a bírói pálcza suhogtatása és a esendőrség erőlyes fellépése mellett kellett lenni tettek. — Emberéletben és állatokban kár nem esett. Az összes kár 2550 frt. Az elégett házak biztosítva voltak.

Merénylet a király ellen. A pénteki lapok azon megdöbbentő hírt hozták, hogy királyunk ellen merényletet kíséreltek meg Csehországban. Az isteni gondviselés azonban megóvta a legjobb királyt minden veszedelemtől. A merénylet Rosenthal nevű község mellett történt, a hol 24 órával előbb, hogy a király a vonaton áthaladt, két dinamitbomba robbant fel, melyek megrongálták a pályát s majdnem felrobantották a hidat, melyen az udvari vonatnak kellett utóbb átrobognia. — A lapok különben azt is írják, hogy az egész merénylet csak egy gyermekesny, melylyel csupán a királynak reichenbergi útját akarták megghusítani.

Molnár György, a magyar színpadnak egykor egyik legkitünőbb, leghivatottabb művésze, a ki a hetvenes évek elején Léván is vendégszerelt három estén s művészetével elragadta egy helybeli, mint az előadásokra messze vidékről bejött közönséget, — mult hó 30-án elhunyt Budapesten.

A trónöröklés kihirdetése. Néhai Rudolf trónörökös elhunytával a magyar királyi és az osztrák császári koronák öröklésének joga tudvalevőleg Károly Lajos főhercegre szállt. A trónöröklés ügyét — miután az államjogi rendezés előkészületei már megtörténtek — valószínűleg még ez év folyamán, de mindenesetre 1892. elején rendezni fogják és ezt a monarchia mindkét álmában kihirdetik. Károly Lajos főherceg, a közvetlen trónutód lemond elsőszülött fia: Ferenc Ferdinánd főherceg javára mind a két trónra vonatkozó igényéről s így a fiatal főherceg fog trónörökössé proklamáltatni.

A levéltitok védelme. Baross miniszter a levéltitok megóvása érdekében a következő rendeletet intézte a posta- és távirahivatalokhoz: „Megtörtént, hogy egyik fél saját levele után a postahivatal helyi-

segében levő levélhordónál kérdezősködve, ez alkalommal egyik másik félnek a levelet meglátta és a körülményből kifolyólag annak kellemetlenségét okozott: a posta- és távirahivatalnokok gondoskodjanak, hogy a levélhordók a hivatalban csak az ezélre kijött olyan helyen érintkezzenek a felekkel, hol más leveleket vagy postaküldeményeket nem láthatnak úgy, hogy a levéltitok kellőleg biztosítva legyen.“

Az orosz éhínség. Mindinkább elremitőbb hírek érkeznek Oroszországból a nagy éhínségről. Eddig kéregből, korpából, gyökerekből éltek az emberek, most azonban néhány kerületben még ebből a nyomorúságos táplálékból is kifogytak és sorra pusztulnak ki a falvak. Százával halnak az emberek éhen; a szülők pedig lelik gyermekeiket s azoknak a lusát eszik. A nyomor enyhítésére tett minden intézkedés hiábavalónak látszik, mert bármily hatalmas is a czár, milliókat meg milliókat nem tud megóvni az éhhaláltól.

Egy germanizáló kereskedő. Általános megbotránkozást keltett városzerte, hogy egy R. Mark nevű, nyitrai kereskedő, a mult hó 30-án tartott országos vásár alkalmával az alábbi ékes németiséggel megirt czédulákkal árasztotta el Léva városának legtöbb házát: „R. Mark aus Neu ra. Empfiehl ein reich assortirtes Lager, neuester Damen u. Kinder Hüten. Im grossen Gesthaus.“ — Nagyon helyesen tenné a város közönsége, ha jövőre az ilyen Mark-féle embereknek a czédulahordozót a czédulákkal együtt, minden gyöngréség mellözésével, azonnal a házon kívül helyezni és a „Lager“ eket még a megtekintésre még óknak sem találná.

Egy jeles orvos legújabb időben felállította azt a tételt, hogy az orvosoknak nagyon kevés dolguk volna, ha az emberek minden nap ennének gyümölcsöt és pedig minél többet. Ez az igazság senkit sem illet annyira, mint a gazdákat, mert nekik van egészségügyi szempontból szükségük a gyümölcsre. A legtöbb gazda házában túlságosan sokat vesznek be a jóból. A sok zsíros, nehéz táplálék sokféle betegséget okoz, melyek, ha nem is gyűrnek mindjárt ágyba az embert, azért mégis kellemetlenek, mert általános rosszullétet okoznak s rövidítik az életet. A sok nehéz ételnek kitünő ellenszere a gyümölcs. Ezért különösen a gazdák háztartásában mindig, az év minden szakában kellene gyümölcsöt enni.

Hány 48-as honvéd van még? A maga nemében Pantheon az, melyet az országos honvédegyesület apró ölbombetük sorából a szabadságharc katonáinak állított. 50 nagy ivre terjed s van benne megörökítve összesen 30,059 név: a még élő s magukat igazolt honvédek névsora. Ezt az új könyvet, melyet az egyesület megbízásából Mikár Zsigmond szerkesztett, e héten küldték szét a megrendelőknak.

Uj törvény. Igen üdvösnek ígérkező törvényen dolgoznak most a kormánykörökben. A borhamisítás és a hamis mérték használatát fogja e törvény tiláni. Negyven szakaszból álland e törvény, mely drákói szigorral nyul bele e telkeken üzérkedés kártájába. Nagyon ideje! — Hanem attól tartunk, hogy mire ez a törvény életbe lép, majd nem lesz mit hamisítani.

ragadj rám, hogy visszaküldöm a gyűrűdet. Nem tehetek másként. Nekem is fáj. De el van végezve. Légy boldog. Találd fel azt másban, amit bennem elveszteni gondoltál. Volt egy idő, mikor magam is azt gondoltam, hogy visszamegyek hozzád, hogy magam fogom siettetni egybekötetésünket, de beláttam esztelenségemet. Jobb ez így. Jobb mindkettőnkre nézve. Gondolj reám boldogságod óráiban. Isten veled!“

— Nyomorult voltál, nyomorult vagy. Megtagadtad a saját szivedet. Elkábította szép fejedet a fény és elbuknál, mint annyi sok. Ha igazán szeretted volna, nem mentél volna az örvény felé, hol menthetetlenül elbuknál. És az én szívem nem tudott meghasadni. — Éltém tovább is napról-napra, mint az állat.

Az agglegényt keserű gondolatok zavarták sirjában.

— Elvesztél örökre. Nem találalak fel soha többé. Isten tudja, hová dobták a testedet, melyért eljásztottad lelked és szived boldogságát. Mert az bizonyos, hogy meghaltál. A világ azt gondolta, hogy sohasem szerettem, mintha kőből faragott volna az Ur Isten. Nem volt egy szerető kéz, mely honlokómról a lázas éjszakákon lesimitotta volna a bánat komor fellegét, mely befogta volna örökre elhomályosuló szememet. Itt vagyunk most mindketten a porban, koszoruzatlan, gazos sirban. Engem csak közzivűséggel vádolt a világ. De teged belöktek valamely gödörbe, mint hitvány ebet. En Istenem! En Istenem!

A gyerekek még mindig ott játszottak a sir felett. Nem tudtak semmit annak lakójáról.

— Ha eljön a feltámadás nagy napja, mikor az Ur Isten itélni fog, megjutalmazza-e az én nagy szenvedéseimet? Visszaadja-e az én elveszett, megsiratott boldogságomat? Oh soha, soha! Azt a szennyet a lelkekről maga az Ur Isten sem mossa le. Ő sem adhat vissza nekem olyan tisztán, üdén, hóféhéren, mint akkor valál, mikor először simultál kebelemre s boldogan susogtad, hogy szeretsz. Fekete vagy te és sohasem leszel fehér. Én pedig boldogtalan leszek mindörökre. Téged gyászoltalak a földön, téged foglak a másvilágon. Mehetek én a menybe, ülhettek én az Ur Isten jobbán, boldogtalan leszek én ott is, mert hiába fognak téged keresni könyvekben uszó szemeim. Nem lehetsz az enyém soha, mert szeretlek és utállak. Bár csak sohase lenne feltámadás napja. Keserves lesz még a boldogság is nekem. Az örök élet sem törli ki szivemről annak a szerencsétlen leánynak képét.

És zokogni kezdett. Oda fenn a gyerekek azt gondolták, hogy valami kocsi dübörgése, mely a temető mellett hajt el. Szemeiből sűrűn hullottak a könnyek, mint valami nagy gyémánteseppek. A fücska, ki pinczét ásott a domb oldalában, az vette észre, hogy a kis gödör teli lett vízzel. Kristálytisza forrás tört elő a sir oldalából, mely végig futott a sirok között.

— Viz, viz! Ujjongott a kis fiu. Ezzel fogjuk öntözni a virágokat. Milyen tisztá.

Belemártotta az ujját, a víz meleg volt. Pedig nem volt az víz. De a gyerekek nem tudták, hogy az a szegény halott könye, ki ott nyugszik a nagy, fekete gránitoszlop alatt.

Szölofűrtök elartása. Friss szölofűrtök a tél folyama alatt is élvezetre alkalmas állapotban akként tarthatunk el, ha a száraz időben szedett szölofűrtök kocsiának azon részét, hol azt levágtuk, pecsétviaszszal elzárjuk. Ez által a bogycok üdőbbek maradnak. A fűrtöket fagymentes, száraz helyen kell felagatni.

A dohányzás. Gondolkodó, csendes, magukba zárkózott emberek lefelé fújják a fűtőt; heves és gögös egyének fölfelé. Pedáns és mélyenérző dohányzók lassan szívják a fűtőt; vig és könnyelmű emberek gyorsan. Türelmetlen és szerencsétlen egyének mélyen szívják a fűtőt, hosszas és nagy huzásokban. Nehéz meghatározni, hogy a férfiak előbb dohányoznak s azután szeretnek-e? vagy pedig előbb szerelmesek s azután dohányoznak; mert még tejfölös a száj környéke, midőn a tűz ég a szivben és a szivarkában egyaránt.

Egési sebek kezelésére kitünő a glicerín. Az első beecsetelés eleinte gyenge égetést okoz, de nemsokára helybeli érzéketlenség áll be. Minél hamarabb alkalmazzák a glicerint, annál teljesebb hatásu. Súlyos esetekben kétszer-háromszor lehet a beecsetelést ismételni. A megégett helyeken majdnem semmi gyulás sem fejlődik, a felbőr lassan lehámlik és a heg alig látható.

Vásár. — Léván, a f. évi szeptember hó 28-án tartott országos baromvásárra behajtatott szarvasmarha: 846 drb; ló: 2746 drb; birka: 4583 drb; sertés: 186 drb; kecske: 19 drb; szamar: 5 drb; összesen 8385 drb. — Ezekből eladatott szarvasmarha: 676 drb; ló: 209 drb; birka: 1695 drb; sertés: 24 drb; kecske: 13 drb; szamar: 1 drb; Összesen 2618 drb. — Vételár összege: 83018 frt 60 kr.

Léván szeptember hónapban meghaltak. Benko Eszter, élt 1 évet; Nováki Lajos, élt 24 napot; Kossa Gergelyné, született Udvardi Mária, élt 62 évet; Vojácsek József, élt 4 évet; Urbán Géza, 1 1/2 hónap; Károly Lajos, élt 2 évet; Boleman János, élt 54 évet; Jakal Ferencz, élt 27 évet; Vozárik Francziska, élt 3 hónapot; Kósa János, élt 9 hónapot; Hlebovics Julianna, élt 1 hónapot; Vozárik Mária, élt 3 évet 4 hónapot; Mosonyi Gizella élt 17 évet; Sikety Mihály, élt 30 évet; Boldis Bela, élt 1 év, 9 hónapot.

RÖVID HÍREK — Kevés előléptetés. A novemberi előléptetés a hadseregben — hir szerint — oly csekély lesz, mint már régóta nem. — **Oroszország** három kormányzóságában az inség miatt parasztlázadás ütött ki. — **Az országgyűlés** mindkét háza a szünet után tegnapi kezdte meg újra tanácskozásait. — **Országos kertészeti iskola** létesítését tervezi a fő Bethlen András földmívelésügyi miniszter; a tervet esetleg jövő tavasszal valósítja meg. — **Az akadémia** e napokban ünnepli meg báró Vay Miklós, Pulszky Ferencz és Hunfalvy Pál felszűnésük akadémiai tagságának jubileumát. — **Munkácsy Mihály**, hírneves festőművész hazánkfia, e hó 1-én néhány napi tartózkodásra Budapestre érkezett. — **Boulanger**, a hírhedt tábornok, a ki szereplésével hosszú időn át oly sok kellemetlenséget okozott a francia kormánynak, mult hó 30-án a nyolódte magát.

APRÓSÁGOK.

— Rovatvezető Zuhany. —

Tragikus szerep. — Hallottam, hogy öcsés a színháznál van! — Igen! Ott van már két hónap óta. — No, az szép! Hát aztán miféle szerepeket játszik? — Tragikus szerepeket! — Tragikus szerepeket? Példán! — Hát, tetszik tudni, ő hordja be a színészeknek a mosdóvizet, szappant, törülközőt stb.

Definíció. A tolvaj egy olyan ember, a ki sokkal okosabb, mintsem éhen elveszzen, de sokkal okatlanabb, mintsem dolgozzék, sokkal szegényesebb, mintsem kolduljon, de éppen elég szemtelen arra, hogy lopjon.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL. Köszönet nyilvánítás.

I.

A „Stefánia-árvaház“ részére Mailáth Istvánné ömeltósága, Mailáth Lászlóné és Leidenfrost Gyuláné öngyúsága almát, Gertlerné és Toóth Zsigmondné öngyúsága almát, krumplit és babot, Mácsay Lukácsné öngyúsága babot, Domjan Lőrinczné öngyúsága rizst és krumplit kegyeskedtek adományozni. Fogadják az árvák halás köszönetét! Léva, 1891. okt. 1.

a „Stefánia-árvaház“ gondnoksága.

II.

A háromszéki megyei tanítótestület orbai járásköre által Pál Sámuel szerencsétlenül járt tanító érdekében kibocsátott 319. számú gyűjtőív szerint adakoztak: Szabó Lajos 40 kr, Kriek Jenő 20 kr, Makay Sándor 40 kr, Holló Sándor 40 kr, Báthy László 20 kr, Gurgulits 20 kr, Schleifer Armin 25 kr, Svarba József 20 kr, Szemeredy 10 kr, Richter Ferencz 20 kr, Sárhegyi János 20 kr, Jaross Ferencz 20 kr, Hliva János 20 kr, Farkas Akos 20 kr, Valló János 2 frt, Steiner Ignác 20 kr, Grünberger Manó 20 kr, Goldner Izor 20 kr, Izraelita népiskola 1 frt, Kiss Gyula 50 kr,

Szánik Ernő 20 kr, Hulják János 20 kr, R. K. tanítóegylet Léván 2 frt, V. 15 kr, Összesen tíz forint. Fogadják a könyörület adakozók a gyűjtő nyilvános köszönetét.

Gyűjtő az aláírási ívet s a begyűlt 10 frtnyi összegnek, Szász J. körü pénztárosra címzett feladóvevényét szerkesztőségünknel bemutatta.

III.

Folyó hó 20-kán, a Nyitray házának égése alkalmával az oltás körül különösen kitünteték magukat, a polgárok közül: Kucsera Lajos, Nikiser Lajos, Hoppauer György, Selinger Ferencz, Tresanyovszky János, Teszak János, Vilheim Mór, Pólya Sándor Jakab J.; vízihordás mellett: Zilay István, Dóka János, idős. Zilay István és Kovácsik Samu. — A főgimnáziumi ifjuság közül: Porubecz, Gabala, Fritz, Medved, Jarabek, Seluszták, Török, Rácz, Szentiványi, Holló, Edinger, Suber, Leidenfrost fiuk és Szöllösi. — A képezdei ifjuság közül: Hlavacssek, Kiss, Mráz, Puczolló, Sebő István és János, Simko, Tapfer, Manner, Uhlárik és Clementiss. Ezen nemes tényökért fogadják a parancsnokság elismerését és dicséretét és egyletünk nevében há'as köszönetem nyilvánítását.

Léván, 1891. szept. 26.

Pazar Károly, főparancsnok.

IV.

Tek. B e l e s á k László ur a Nyitray-féle tüzeset alkalmával a tüzoltóknak a tüzoltásnál tanúsított buzgó működésük elismerésül 5 frtot kegyeskedett adományozni. Fogadják az egyesület szives köszönetét! Léva, 1891. okt. 1-én.

Pazar Károly, főparancsnok.

Lévai piaczi árak.

Rovatvezető: Kónya József városkapitány.

Buza: m.-mázánként 8 frt 60 kr, 9 frt 30 kr. Kétszeres 8 frt 50 kr. 8 frt 80 kr. Rozs 8 frt. 40 kr. 8 frt 80 kr. Arpa 5 frt. 6 frt 80 kr. Kukoricza 3 frt 50, 4 frt — kr. Bab 5 frt 50 kr. 6 frt — kr. Zab 5 frt — kr. 5 frt 50 kr. Lencse 7 frt — kr. 7 frt 50 kr. Köles 4 frt — kr. 4 frt 50 kr.

Szerkesztői-üzenet.

Budapesti levelezőnek. E hótan levelét nem vettük. R. T.-nak. Megkaptuk. Szives üdvözet.

Nyiltér.

I.

Hamisított fekete selyem. Egessünk el egy kis szövetmintát, a melyből venni szándékozunk és az esetleges hamisítás rögtön napfényre jő: Valódi, tisztán festett selyem azonnal összezsugorodik, hamar elalszik és kevés világos barna hamut hagy. — Hamisított selyem (mely hamar zsírosodik és török), lassan tovább ég, különösen a szegélyszálak pislogva égnek sötét barna hamut hagyva és ellenében a valódi selyemmel, nem fodorit, hanem összezsugorodik. Ha a valódi selyem hamvát összenyomjuk, szétporlik; a hamisított nem. — **Henneberg G.** (cs. és kir. udv. szállító) **Zürichben** valódi selyem szövedéiből mindenkinek szivesen küld mintákat; porto- és vámmentesen házhoz szállít, ruha- és darabonként.

II.

3209./1891. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az ipolysági kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Matlák József végrehajtónak, **Mikla Mihály es társa** végrehajtást szenvedők ellen 200 frt tökekövetelés és járul. kielégítése iránti végrehajtási ügyében az ipolysági kir. törvényszék területén lévő Szász község határában fekvő a százi 53. sz. tjkvben Mikla Mihály és Bálint, Mikla Katalin tulajdonál bejegyzett I. 2—8. sorsz. a. 1/8-ad urbéri kútelekből álló birtokra az árverést 860 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1891. évi okt. hó 23-ik napján** délelött 10 órakor Szádon a község bazánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 86 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt övadékképes értékpapírrban a kiküldött kezéhez letenni, a vagy az 1881. LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismerényt ászolgáltatni.

Kelt Ipolyságon 1891. évi máj. 5 ik n. Az ipolysági kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Novotny István, kir. törv. bír.

KIS HIRDETÉSEK.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 3 lra kerül; helyez-dijban — a lakás megjelölése mellett — ázerendő minden egy-szeri beiktatásért 37 kr.

Hirdetésekre bő ebb felvilágosi-tást nyírtai és társá kiadózzig ad, ki levélbeli tudakozód sra postabélyeg beküldés n e lett azonnal válaszol.

Valódi magyar
HEGYIBOROKAT SZÁLLIT
saját pinczéből

ÁKOSSY SÁNDOR
bor-kivíteli-üzlete — L é v á n.
Kisinybeni elárúsítás palack borokra helyben — Kera Testvérek uraknál. Árjegyzékek kívá-natra ingyen és bérmentve küldetnek.

Ugyanott bérbe adatik 2—3 tágas helyiség utczára nyíló ajtó — és ablakkal, — s eset-leg mellékhelyiségekkel. — Továbbá eladatik csaknem új kávéházberendezés.

Lakás kiadó.

A Balassa-utczában Ka-bina-féle házban. Bővebb felvilágosítást a háztulaj-donos ad.

Könyvi mellékkereset

alkalmas egyéneknek fel-ajánlatik.

Ajánlatok „A 14706“ jel-zője alatt, Danneberg J. hir-dotési iroda közveit, Bécs, Kumpfgasse 7.

MAGYAR NŐK LAPJA

157. (MAGYAR HÁZIASSZONY.) 3—2
SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS HÁZTARTÁSI KÉPES HETILAP
SZERKESZTI: BRANKOVICS GYÖRGY.
Előfizetési ára: A „Tükör előtt“ című dívatmelléklettel s a Regénymelléklettel együtt:
Egész évre 6 frt. félévre 3 frt. negyedévre 1 frt 50 kr.

A „Magyar Nők Lapja“ egy szépirodalmi, mint háztartási részében a leelőkelőbb írók és írók támogatják munkáikkal s hogy közleményei nemcsak érdelem és izlés nemestők, hanem hazafi-sásk, mulattatók s a gazdasszonyokra nézve megbecsülhetetlen értékek: arról elég biztosítékot nyújtanak az eddigi évfolyamok s jelenlegi szerkesztőjének az írói neve.
A „Tükör előtt“ című, havonként egyszer megjelenő dívatmelléklete nemcsak a legújabb di-vatképeket, hanem oly dívatmellékleteket is közöl, melyekkel egy lap sem dicsekedhetik.
„Regénymelléklete“ külön bekötöttetű eredeti regényekkel kedveskedik az előfizetőknél.
A „Magyar Nők Lapjának“ esinos halványképek borítékán mulattató közleményeket s humoros apróságokat talál az olvasó.
A „Magyar Nők Lapja“ az egyedüli magyar lap, mely kiválóan a hölgyek számára szerkesz-tetik s a hölgyek érdekeit képviseli, épen azért bizony számait a magyar nőc művelt pártfogására.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld.

Azoknak, kik félévre avagy egész évre egyszerre előfizetnek s 10 kr. postaszállási díjat kül-denek, a „Magyar Nők L. pja“ kiadásában megjelent Zilahy Ágnes féle „Valódi magyar szakaes-könyv“ vel ingyen kedveskedik a kiadóhivatal.

Megrendelketű postautalványon minden postahivataltól és minden könyvkereskedéstől.

Előfizetéseket a hó bármely napjától elfogad

a „MAGYAR NŐK LAPJA“ kiadóhivatala,

Budapest. Erzsébet-körút 36. szám.

Tejes számú példányokkal még mindig szolgál a kiadóhivatal.

595./1891. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A verebelyi kir. jbiróság mint telekkvi hatóság közhírré teszi, hogy Reichfeld Samu végrehajátónak Weisz Mór bessenyői lakos végrehajátást szenvedő elleni 90 fut 3 kr. tőkekövetelés és járulékat iránti végrehaj-tási ügyében a verebelyi kir. jbiróság terü-létén lévő Bessenyő községben fekvő az adós Weisz Mórnak és a tkvi rdás 156 §-ának d. pontja szerint Weisz Lóvi tulajdonát ké-pező a bessenyői 135 sztkv. A + 1. rsz. 200 hrji sz. a biróktestére az árverést 400 frt ezennel megalapított kiküáltási ár-ban elrendelte és hogy a febbebb megje-lölt ingatlanok az 1891. évi október hó 27-ik napján délelőtti 9 órakor a község házánál

megtartandó nyilvános árverésen a megállá-pított kiküáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezeni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsásának 10% át vagyis 40 frt. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a ki-küldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénz-nek a bíróságnál előleges elhelyezéséről ki-állított szabályszerű dísmervényt árszol-gátatni.

Verebelyen, 1891. évi ápril hó 26-án.
A Fir. járásbiróság, mint tkvi hatóság.

Dillesz,
kir. aljból.

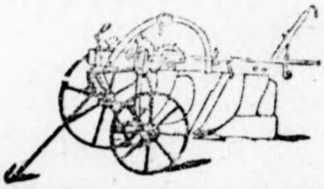
SCHLICK-féle

vasöntöde és gép-gyár részvény-társaság
BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: Városi iroda és raktár:
VI., külső Váci-ut 1696/99. VI., Podmaniczky-utca 14.

Ajánlja kitünő és szilárd szerkezetű,

gőz- és járgánycséplő-készületeit és számos első díjakkal kitüntetett szabad. SCHLICK-féle 2 és 3 vasu ekéit és szabadalm. mélyítő-ekéit,

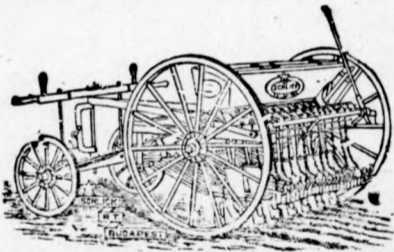

eredeti SCHLICK és VIDATS-féle egyvasu ekéit, — talajmivelő eszkö-zeit, boronáit és rögtörő hengereit, valamint

Schlick-féle szabadalm. „HALADÁS“ sorbavetőgépeit.

Készletben vannak továbbá: gabonalisz-tító rosták (BAKER s VIDATS rendszer) takar-manykesztő gépek, tengeri morzsolók és daralók, szabad. Jókay-féle „Hungaria“ daráló-gépek erő-hajtásra, őrlőmalmok és olajmalomberendezések. Eredeti amerikai kevékötő és marokrakó arató-gé-pek és fűkaszaló-gépek, szállítható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek.
Legjutányosabb árak.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.
24—13

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS“

mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar ol-vasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyor-sasága, alaposága és sokasága, rovatainak változatossága, kitünősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés“-t nép-szeretvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legrészletesebb s e mellett tárgyilagos hí tudósítást egyedül az „Egyetértés“ közöl. Gazda-sági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaközönség nem szorul többé idegen nyelvű lap a, mert az „Egyetértés“ kereskedelmi s tőzsdei tudósításainak bőségével s alaposágával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt az „Egyetértés“-ben, a mire szük-sége van. Változatosan szerkesztett tárczájában, annyi regény olvas-mányt ad, mint egy lap sem. Két három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredetit, rész-int a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés“ olvasói. A ki olvasni valót keres és a világ folyásá-ról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „Egyet-értés“-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr., 1/4 évre 6 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés“ kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

(39)52—22

Budapesti Hirlap

Mindenki, a ki alkalmazást keres vagy alkalmazást adhat, 150 a „BUDAPESTI HIRLAP“ 6—3 apró-hirdetéseit

által nélkülözheti a közvetítőket.

Régi dolog, hogy a közvetítés sok pénzbe kerül és a viszonyokat egyáltalában tekintve, gyakran fordul elő, hogy a költséges közvetítés daczára sem az alkalmazást kereső nem jut könnyen helyhez, sem az alkalmazást adó nem kap könnyen megbízható embereket. Oka ennek főleg az, hogy a munkaadó és munkakereső, a vevő és az eladó, nem érintkezik közvetlenül. A közvetlen érintkezésre pedig manap alig van hathatósbb eszköz, mint egy elterjedt lapban való hirdetés, a „Budapesti Hirlap“ apró hirdetési rovata pedig naponta legkevesebb 90.000 ember által olvastatik. (A lap naponta 30.000 példányban jelenik meg: legkeve-sebb három olvasót lehet számítani egy-egy lapra). Kereskedő, aki könyvvezetőt, írodatisztet, gyakornokot keres, vagy viszont azok, akik hasonló alkalmazást ke-resnek: a gazda, aki kasznárt, ispánt, vagy gazdasági gyakornokot keres és vi-szont akik ajánlkoznak: a háziasszony, aki szakácsnét, szobaleányt, dajkát, ese-lőleányt keres és hasonlóan szolgálók, akik helyet keresnek: birtokeladás, üzlet-eladás, birtokbérlet, ház eladás, házvétel, nevelő, nevelőnői, házvezetőnői, gazdasz-szonyi és egyéb pályázat, lakáskiadás és lakás bérbevételi hirdetések, szóval az életszükséglet minden fázisában könnyen és olcsó pénzen a

Budapesti Hirlap apró-hirdetéseit

által csezt lehet elérni.

Családi jelentésekre,

különösen

eljegyzési hírekre, h y m e n hírekre, esküvőre való meg-hívásokra, születési jelentésekre, névnap gratulációkra, gyász-jelentésekre

és minden efféle

közleményekre

a „Budapesti Hirlap“ apróhirdetési rovata kiválóan alkalmas.

A hirdetési díjak igen olcsók. Mindannyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik, egy-egy szó két krajczarba kerül, vastagabb betűvel négy krajczár. Cszimmel el-látott hirdetéseknel még egy-egy hirdetés után 30 kr. kincstári bélyegilleték kül-lön jár. Ha a czím nincsen kitéve, hanem a hirdetés úgy szól, hogy „Czím a kiadóhivatalban megtudható“ akkor bélyegdíjat nem kell fizetni. A kiadóhivatal ilyen esetben minden díj nélkül megmondja a kérdezősködőknek az illető czímet, sőt vidékre díjtanulul levelez is, ha a kérdezősködő a postabélyeget beküldi. Helyben a hirdetések a kiadóhivatalban vétetnek föl készpénzen, vidékről a pénzét legalkalmasabban postautalványon lehet küldeni. A „Budapesti Hirlap“ előfizetési ára negyedévre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr. A czím egyszerűen „Budapesti Hirlap Kalap utca 16.“